

*С.М. Халатур, аспірант
Дніпропетровського державного аграрного університету*

ІНВЕСТУВАННЯ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В АГРАРНІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ

Індикатором рівня функціонування і розвитку економіки країни є динаміка її інвестиційної діяльності. Сталий розвиток інвестиційних процесів насамперед свідчить про розвиток законодавчого і економічного середовищ; низький рівень ризикованості потенційних об'єктів інвестування, а також прозорість функціонування фінансової системи країни.

Актуальність проблеми залучення інвестиційного капіталу в Україні супроводжується низкою таких проблем: функціонування законодавчо-правової бази на відповідному світовому рівні; нестабільність фінансово-економічного розвитку галузей народного господарства України; високий рівень ризикованості інвестиційних проектів; низький рівень розвитку і функціонування фінансової галузі економіки країни; відсутність сталої, налагодженої, адекватної системи оподаткування і законодавчої бази; наявність існування тіньової економіки. Сукупність цих негативних факторів призводить до скорочення питомої ваги прямих іноземних інвестицій в економіку України.

Динаміка залучення іноземних інвестицій в економіку України за аналізований період має позитивну тенденцію. Даний факт обумовлений трансформацією політичного і економічного напрямів функціонування суспільства, наданням офіційного правового статусу приватній формі власності та ін.

Однією із стратегічно важливих галузей народного господарства країни є сільське господарство. Специфіка даної галузі обумовлена сезонністю, нерівномірністю періодів залучення і вивільнення оборотного капіталу, високим рівнем ризикованості виробничого процесу тощо. Всі вищенаведені фактори є підґрунтям низького рівня інвестиційної привабливості даної галузі. У результаті цього в сукупному обсязі іноземного інвестиційного капіталу в 2005 році на галузь сільськогосподарського виробництва припадає лише 1,8 %.

Найбільша питома вага в залученні іноземного капіталу припадає на промислову галузь (30,9 %), зокрема обробну (28,7 %); оптову і роздрібну торгівлю (11,9 %). Цей факт обумовлений низкою об'єктивних причин, серед яких можна виділити: низький рівень цін на робочу силу, співвідношення рівня рентабельності і ризикованості даних галузей, а також стратегічні плани іноземного підприємця що-

до розширення ринків збуту власної продукції на території України та ін.

Сфера послуг і соціально-культурна сфера не залучені до кола фінансово-економічних інтересів іноземного інвестора. Питома вага участі іноземного інвестування в даній сфері становила в 2005 році лише 1,1 %.

У даному випадку перспектива формування відповідного інвестиційного середовища в галузі сільського господарства залежить від інтенсивності залучення вітчизняного інвестиційного капіталу.

Позитивна динаміка нарощення сум інвестицій в основний капітал спостерігається за всіма джерелами фінансування. Однак нарощення сум інвестицій в основний капітал обумовлене не тільки факторами активізації функціонування промислово-фінансової ланки національної економіки, а й інфляційними процесами щодо національної валюти.

Основним каталізатором розвитку інвестиційних процесів є комерційний банк. Обсяг банківського кредитування сільського господарства з 1998 по 2004 р. зріс у 16 раз. Стимулом щодо цього стало поліпшення строкової структури кредитів: частка довгострокових кредитів, залучених в аграрний сектор, у 1998 році становила всього 28 %, а в 2004 році цей показник досяг рівня 47 %.

Поряд з позитивними зрушеннями в системі банківського кредитування України очевидним є той факт, що забезпечення підприємств сільського господарства кредитами комерційних банків не повною мірою відповідає потребам економічного зростання галузі АПК.

Халатур, С.М. Інвестування як невід'ємна складова трансформаційних процесів в аграрній сфері України [Текст] / С.М. Халатур // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика: збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції (15-16 травня 2008 р.): у 2-х т. – Суми: УАБС НБУ, 2008. – Т. 2. – С. 47-48.